

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)
SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)
SSN Paweł Wiliński

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

przy udziale prokuratora Jerzego Kopcia del. do Prokuratury Krajowej,
w sprawie **G. M.**

skazanego z art. 222 § 1 k.k. i art. 226 § 1 k.k. i art. 224 § 2 k.k.

w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 13 sierpnia 2025 r.,

kasacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 5 grudnia 2024 r., sygn. akt IX Ka 251/24,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 30 października 2023 r., sygn. akt II K 1642/21,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

Michał Laskowski

Piotr Mirek

Paweł Wiliński

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Kielcach, wyrokiem z dnia 30 października 2023 r., sygn. II K 1642/21, skazał G. M. za przestępstwa z art. 222 § 1 k.k. i inne na kary 10 miesięcy pozbawienia wolności i grzywny, przy czym wykonanie kary pozbawienia wolności zostało warunkowo zawieszone na okres 2 lat próby.

Wyrok ten zaskarżony został apelacją obrońcy G. M. , w której sformułowano zarzuty obrazy przepisów postępowania i błędu w ustaleniach faktycznych, a także obrazy prawa materialnego, to jest przepisu art. 222 § 2 k.k. oraz zarzut rażącej niewspółmierności – surowości orzeczonej kary. Obrońca wniósł w pierwszej kolejności o uniewinnienie oskarżonego od obu zarzucanych mu czynów.

Po rozpoznaniu tej apelacji, Sąd Okręgowy w Kielcach, wyrokiem z dnia 5 grudnia 2024 r., sygn. IX Ka 251/24, zmienił zaskarżony wyrok wyłącznie w części dotyczącej zasądzonych zadośćuczynień za doznaną krzywdę.

Kasację od tego wyroku na korzyść oskarżonego wniosła Prokurator Rejonowy Kielce-Wschód w Kielcach. Zaskarżyła wyrok w całości i zarzuciła wydanie wyroku przez osobę nieuprawnioną do orzekania w osobie sędziego Sądu Okręgowego w Kielcach X.Y., w sytuacji gdy z dniem ukończenia 65 roku życia, tj. w dniu 12 czerwca 2021 r. przeszedł on w stan spoczynku i z tą chwilą utracił możliwość orzekania.

Autorka kasacji wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokurator Rejonowej jest zasadna i konieczne stało się uwzględnienie zawartego w niej wniosku. W toku postępowania doszło bowiem do zaistnienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., co powoduje konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia. W wydaniu zaskarżonego kasacją orzeczenia brał bowiem udział sędzia X.Y., który w chwili wydawania wyroku w przedmiotowej sprawie był sędzią w stanie spoczynku i nie miał możliwości orzekania.

Zgodnie z art. 69 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych sędzia przechodzi w stan spoczynku z dniem ukończenia 65 roku życia, chyba że nie później niż na sześć miesięcy i nie wcześniej niż na dwanaście miesięcy przed ukończeniem 65 roku życia oświadczy Krajowej Radzie Sądownictwa wolę dalszego zajmowania stanowiska i przedstawi zaświadczenie stwierdzające, że ze względu na stan zdrowia jest zdolny do pełnienia obowiązków sędziego. Krajowa Rada Sądownictwa może wyrazić zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego i pełnienie obowiązków, w tym orzekania, jeżeli jest to uzasadnione interesem wymiaru sprawiedliwości lub ważnym interesem społecznym (art. 69 § 1b cytowanej ustawy).

Sędzia X.Y. złożył przedmiotowe oświadczenie po upływie terminu sześciu miesięcy przed ukończeniem 65 roku życia, co skutkowało umorzeniem przez Krajową Radę Sądownictwa postępowania o wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego Sądu Okręgowego w Kielcach (uchwała z dnia [...] 2021 r., nr [...] /2021). Sędzia złożył odwołanie od tej uchwały, a w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego udzielono zabezpieczenia, wstrzymując skuteczność zaskarżonej uchwały. Niezależnie od tego Sąd Najwyższy w szeregu orzeczeń uznał, że X.Y. utracił zdolność orzekania z chwilą ukończenia 65 roku życia (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego wydane w sprawach: III KK 111/24, III KK 385/24, III KK 395/24, III KK 400/24, III KK 195/25 i III KK 211/25). Sąd Najwyższy orzekający w sprawie G. M. w całości podziela argumentację zawartą w uzasadnieniach tych orzeczeń, w tym w szczególności, co do charakteru omawianego wcześniej 6 miesięcznego terminu, o którym mowa w art. 69 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Biorąc pod uwagę powyższe uznać trzeba, że sędzia X.Y. w dniu 12 czerwca 2021 r. przeszedł w stan spoczynku, nie mógł orzekać a wydane w przedmiotowej sprawie orzeczenie z jego udziałem jest dotknięte naruszeniem prawa z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., wydane bowiem zostało przez osobę nieuprawnioną do orzekania. Konieczne zatem jest powtórzenie postępowania odwoławczego w tej sprawie przed należycie obsadzonym Sądem Okręgowym w Kielcach.

Michał Laskowski

Piotr Mirek

Paweł Wiliński

[J.J.]

[a.f]